
OBSAH

PREDHOVOR	7
PREČO BY MAL INFORMATIK ŠTUDOVAŤ EKONÓMIU?	9
(Informatik v informačnej a vedomostnej spoločnosti)	
1. VEDECKÉ VÝCHODISKÁ EKONÓMIE	21
1.1. Podstata a postavenie ekonómie	22
1.2. Princípy v ekonomickej teórii	23
1.3. Klasifikácia ekonómie	24
1.4. Potreby	26
1.5. Statky	27
1.6. Základný rozpor spoločnosti a jeho riešenie	30
1.6.1. Zákon vzácnosti	30
1.6.2. Hospodárenie	31
1.6.3. Alternatívne náklady	31
1.6.4. Krivka produkčných možností	31
1.7. Vývoj ekonomických názorov	33
1.7.1. Merkantilizmus a fyziokratizmus	33
1.7.2. Klasická ekonómia	34
1.7.3. Marxistická teória	35
1.7.4. Neoklasicizmus - teória hraničnej užitočnosti	36
1.7.5. Keynesova teória	37
1.7.6. Súčasný ekonomický smery	38
1.7.7. Ekonómia na Slovensku	40
1.8. Národné hospodárstvo	40
1.8.1. Historické formy národného hospodárstva	40
1.8.2. Štruktúra národného hospodárstva	41
Kľúčové slová	43
2. EKONOMICKE SYSTÉMY	45
2.1. Tri základné ekonomické otázky	46
2.2. Primitívne (tradičné) civilizácie	46
2.3. Príkazová ekonomika	47
2.4. Trhová ekonomika	47
2.4.1. Charakteristiky trhovej ekonomiky	47

2.4.2. Nedostatky trhovej ekonomiky	48
2.5. Zmiešaná ekonomika	50
2.5.1. Legislatívna funkcia štátu	51
2.5.2. Alokačná funkcia štátu	51
2.5.3. Redistribučná funkcia štátu	52
2.5.4. Stabilizačná funkcia štátu	52
2.6. Transformačný proces ekonomiky Slovenskej republiky	53
2.6.1. Postup a prvky transformačného procesu	54
2.6.2. Liberalizácia	55
2.6.3. Privatizácia	56
2.6.4. Reštrukturalizácia	60
2.6.5. Reštriktívna fiškálna a monetárna politika	61
2.6.6. Konvertibilita meny	61
2.6.7. Právny a inštitucionálny rámec	61
Kľúčové slová	62
3. PODSTATA FUNGOVANIA TRHU	63
3.1. Trh a trhový mechanizmus	64
3.1.1. Podstata a typy trhov	64
3.1.2. Trhový mechanizmus	66
3.2. Trhové subjekty	66
3.2.1. Domácnosti, spotreba a úspory	68
3.2.1.1. Spotreba	68
3.2.1.2. Úspory	70
3.2.2. Podniky a investície	71
3.2.2.1. Podnik	72
3.2.2.2. Investície podnikov	74
3.3. Trhová konkurencia	77
3.4. Trh statkov	78
3.4.1. Dopyt	79
3.4.2. Ponuka	83
3.5. Trhová cena	85
3.6. Rovnováha a nerovnováha na trhu statkov	86
3.7. Maximálna a minimálna cena	88
3.8. Absencia trhových transakcií	89
Kľúčové slová	91
4. VÝROBNÉ FAKTORY, TRH VÝROBNÝCH FAKTOROV	93
4.1. Výrobné faktory	94
4.2. Práca	95
4.3. Pôda	96
4.4. Kapitál a investície	97
4.5. Ľudský kapitál	99
4.6. Trh výrobných faktorov	100
4.6.1. Cena výrobných faktorov	100

4.6.2. Rovnováha na trhu výrobných faktorov	100
4.6.3. Optimálna kombinácia a substitúcia výrobných faktorov	102
4.7. Trh práce	103
4.7.1. Dopyt na trhu práce	104
4.7.2. Ponuka na trhu práce	104
4.7.3. Nezamestnanosť	106
4.8. Trh pôdy	109
4.9. Trh kapitálu - kapitálový trh	110
Kľúčové slová	112
5. MAKROEKONOMICKÉ AGREGÁTNE UKAZOVATELE	115
5.1. Podstata a typy makroekonomických agregátnych ukazovateľov	116
5.2. Metódy výpočtu hrubého domáceho produktu	117
5.2.1. Výrobná (produkčná) metóda	117
5.2.2. Spotrebná metóda	118
5.2.3. Dôchodková metóda	118
5.3. Nominálny a reálny produkt, deflátor	120
5.4. Reálne ukazovatele - cenové indexy	121
5.5. Ekonomický rast, potenciálny a skutočný produkt	122
5.6. Ekonomické cykly	125
Kľúčové slová	127
6. PENIAZE, INFLÁCIA A MENA	129
6.1. Charakteristiky peňazí	130
6.1.1. Historický vývoj peňazí	130
6.1.2. Funkcie peňazí	132
6.1.3. Kúpna sila peňazí	133
6.1.4. Peňažné agregáty	134
6.1.5. Kvantitatívna teória peňazí	135
6.2. Banková sústava	136
6.3. Peňažný trh	137
6.3.1. Dopyt po peniazoch	137
6.3.2. Ponuka peňazí	139
6.3.3. Rovnováha na peňažnom trhu	140
6.4. Inflácia	141
6.4.1. Typy inflácie	141
6.4.2. Účinky a riešenie inflácie	142
6.5. Mena	143
6.6. Menové kurzy	145
6.6.1. Typy menových kurzov	146
6.6.2. Zmeny menových kurzov	147
6.6.3. Platobná bilancia	148
6.7. Medzinárodné menové systémy	149
Kľúčové slová	151

7. HOSPODÁRSKA POLITIKA	153
7.1. Podstata hospodárskej politiky	154
7.2. Fiškálna politika	155
7.2.1. Štátny rozpočet	156
7.2.1.1. Rozpočtové príjmy, dane	157
7.2.1.2. Lafferova krivka	158
7.2.1.3. Rozpočtové výdavky	159
7.2.2. Druhy rozpočtov, dlh	160
7.3. Monetárna politika	161
7.4. Zahraničnoobchodná politika	162
7.4.1. Princíp fungovania medzinárodného obchodu	162
7.4.1.1. Prvky medzinárodného obchodu	163
7.4.1.2. Význam medzinárodného obchodu	164
7.4.2. Podstata a typy zahraničnoobchodnej politiky	165
Kľúčové slová	167
8. EKONOMICKÁ INTEGRÁCIA A GLOBALIZÁCIA	169
8.1. Podstata a charakteristiky medzinárodnej ekonomickej integrácie	170
8.1.1. Vývojové formy medzinárodnej ekonomickej integrácie	171
8.1.2. Európske integračné zoskupenia	172
8.1.2.1. Európska únia	174
8.1.2.2. Európska menová únia	176
8.2. Podstata globalizácie	178
8.2.1. Aspekty globalizácie	179
8.2.2. Medzinárodné finančné a obchodné organizácie	182
8.2.2.1. Svetová banka	182
8.2.2.2. Medzinárodný menový fond	183
8.2.2.3. Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj	184
8.2.2.4. Organizácia spojených národov	184
8.2.3. Antiglobalisti	185
Kľúčové slová	186
ZOZNAM SKRATIEK	189
POUŽITÁ LITERATÚRA	191
REGISTER	195